RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2012/0417 van 17 oktober 2012 in de zaak 1112/0099/SA/4/0113

In zake:

- 1. de vzw
- 2. de vzw
- 3. de vzw

bijgestaan en vertegenwoordigd door: advocaat Hans VAN DOOREN

kantoor houdende te 9220 Hamme, Stationsstraat 50

bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

verzoekende partijen

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het Agentschap Ruimtelijke Ordening, afdeling Oost-Vlaanderen

bijgestaan en vertegenwoordigd door: advocaat Veerle TOLLENAERE kantoor houdende te 9000 Gent, Koning Albertlaan 128 bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

verwerende partij

Tussenkomende partijen:

1. de nv

bijgestaan en vertegenwoordigd door: advocaten Charles-Antoine LEUNEN en Kristien ABRATH kantoor houdende te 1050 Elsene, Marsveldplein 5 bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

2. de

bijgestaan en vertegenwoordigd door: advocaten Jan BOUCKAERT en David D'HOOGE kantoor houdende te 1000 Brussel, Loksumstraat 25 bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende zending van 29 september 2011 en geregulariseerd met een aangetekende zending van 24 oktober 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige

ambtenaar van het Agentschap Ruimtelijke Ordening, afdeling Oost-Vlaanderen van 9 augustus 2011 waarbij aan de eerste tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een nieuwe gevangenis.

De aanvraag betreft de percelen gelegen te en met kadastrale omschrijving en met kadastrale omschrijving

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De voorzitter van de derde kamer heeft met het arrest van 25 juli 2012 met nummer S/2012/0163 de behandeling van de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing onbepaald uitgesteld en de behandeling van de vordering tot vernietiging verwezen naar de vierde kamer.

De verwerende partij heeft een antwoordnota en een nota betreffende de vordering tot schorsing ingediend. De verwerende partij heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partijen hebben geen wederantwoordnota ingediend, maar wel een aanvullende nota ingediend. De tussenkomende partijen hebben een schriftelijke uiteenzetting ingediend. Alle partijen hebben een aanvullende nota ingediend aangaande de aangevoerde excepties met betrekking tot het belang van de verzoekende partijen.

De partijen werden bij brief van 17 september 2012 opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 26 september 2012 voor de behandeling van de vordering tot vernietiging.

Bij brief van 11 september 2012 verzoeken de verzoekende partijen de Raad om bij hoogdringendheid over te gaan tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit.

De behandeling van de vordering tot schorsing die initieel werd toegewezen aan de derde kamer, werd op 14 september 2012 toegewezen aan de vierde kamer.

Op de terechtzitting van 26 september 2012 werd de vordering tot schorsing en de vordering vernietiging behandeld, waarbij de behandeling van de vordering tot schorsing volledig werd hernomen.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Hans VAN DOOREN die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Veerle TOLLENAERE die verschijnt voor de verwerende partij, advocaten Charles-Antoine LEUNEN en Astrid VAN DER BORGHT, die verschijnen voor de eerste tussenkomende partij en advocaten Jan BOUCKAERT en Guan SCHAIKO die verschijnen voor de tweede tussenkomende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. REGELMATIGHEID VAN DE RECHTSPLEGING

Op de terechtzitting voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden beslissing had moeten worden onderworpen aan een MER-onderzoek. Ze verwijst naar haar derde middel waar het MER-onderzoek "ter sprake werd gebracht".

De verwerende partij repliceert terecht dat dit een nieuw middel betreft. In het derde middel voeren de verzoekende partijen geen schending aan van de MER-plicht. Enkel komt in dit middel de beslissing van de cel-MER van 8 juli 2010 ter sprake, waarin een ontheffing werd verleend "van de verplichtingen inzake milieu-effectenrapportage". De verzoekende partijen voeren in het derde middel slechts aan dat daardoor het "eerste inspraakmoment" het openbaar onderzoek was tijdens de opmaak van het nieuwe GRUP "Gevangenis Beveren".

Een nieuw middel kan niet voor het eerst worden aangevoerd op de terechtzitting. Het middel is onontvankelijk.

IV. TUSSENKOMST

1. De nv vraagt met een op 6 december 2011 ter post aangetekend verzoekschrift om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft vastgesteld, met een beschikking van 12 december 2011, dat er grond is om het verzoek in te willigen en dat de verzoekende partij tot tussenkomst beschouwd kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

2. Eveneens met een op 6 december 2011 ter post aangetekend verzoekschrift vraagt de in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft haar met een beschikking van 12 december 2011 voorlopig toelating verleend om in het geding tussen te komen, in afwachting van de storting van het rolrecht binnen een termijn van dertig dagen, die ingaat de dag na deze van de betekening van de beschikking.

Het verschuldigde rolrecht werd op 30 december 2011 - en derhalve tijdig – betaald. Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

V. FEITEN

Op 19 mei 2011 (datum van het ontvangstbewijs) dient de eerste tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "de bouw van een nieuwe gevangenis". De aanvraag kadert in het 'Masterplan 2008-2012-2016 voor een gevangenisinfrastructuur in humane omstandigheden'.

De percelen zijn niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

De percelen zijn deels gelegen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, "Zone voor windturbines Beveren", dat definitief werd vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 2003. De percelen zijn gelegen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, "Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen", dat definitief werd vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2009 en ze tot gemengd regionaal bedrijventerrein bestemt.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Gevangenis Beveren" dat definitief werd vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 en ze tot gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen bestemt. Dit besluit werd op 10 augustus 2011 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

De verzoekende partijen hebben tegen dit besluit een beroep tot schorsing en vernietiging ingeleid bij de Raad van State. Bij arrest nr. 217.777 van 8 februari 2012 heeft de Raad van State de vordering tot schorsing verworpen, omwille van een gebrek aan moeilijk te herstelen ernstig nadeel.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen, brengt op 3 juni 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit. Deze voorwaarden betreffen een archeologische prospectie die voorafgaand aan de werken dient te worden uitgevoerd.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 5 juni 2011 tot en met 5 juli 2011, worden 12 bezwaarschriften ingediend. In een aantal bezwaarschriften, waaronder deze van de verzoekende partijen, wordt gepleit voor een alternatieve inplanting van de gevangenisinfrastructuur op de site om de eventuele realisatie van het zogenaamde "Meccanotracé" te vrijwaren.

De deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen brengt op 16 juni 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De dienst mobiliteit van de gemeente Beveren brengt op 17 juni 2011 gunstig advies uit.

De Vlaamse Milieumaatschappij brengt op 27 juni 2011 een gunstig advies uit met betrekking tot het grondwater en een voorwaardelijk gunstig advies met betrekking tot de bronbemalingen.

De Vlaamse Landmaatschappij brengt op 28 juni 2011 een gunstig advies uit.

De technische dienst wegen van de gemeente Beveren brengt op 30 juni 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het departement Mobiliteit en Openbare Werken, beleid mobiliteit en verkeersveiligheid, afdeling Oost-Vlaanderen, brengt op onbekende datum een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap Wegen en Verkeer brengt op 30 juni 2011 een gunstig advies uit, met uitsluiting van de bomen die voorzien zijn in de bouwvrije zone van 30m langs de snelweg.

De brandweer brengt op 1 juli 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Op 18 juli 2011 beslist het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Beveren om de bezwaren grotendeels ongegrond te verklaren en brengt een gunstig advies uit mits

naleving van de voorwaardelijk gunstige adviezen van de brandweer en de technische dienst wegen.

Op 9 augustus 2011 beslist de verwerende partij de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen. De beslissing wordt als volgt gemotiveerd:

"

Bepaling van het plan dat van toepassing is op de aanvraag

De gewestelijke RUP's "Zone voor windturbines Kruibeke-Beveren" en "Afbakening Grootstedelijk Gebied Antwerpen" zijn van toepassing.

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag is in strijd met de van toepassing zijnde voorschriften van het GRUP "Afbakening Grootstedelijk Gebied Antwerpen" .

Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften

- Art. 4.4.7. §1. In een vergunning voor handelingen van algemeen belang mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften, zodra de Vlaamse Regering, de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar kennis heeft van de resultaten van het openbaar onderzoek met betrekking tot een ontwerp van nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg waarmee de handelingen van algemeen belang verenigbaar zijn, voor zover:
- 1' het nieuwe plan de bestaande stedenbouwkundige voorschriften vervangt of van rechtswege opheft;
- 2° de Vlaamse Regering, het departement, het agentschap of de deputatie geen strijdigheid vaststelt van het ontwerpplan met hogere plannen of andere normen.

. . .

Het ontwerp - GRUP "Gevangenis Beveren", waarvan het openbaar onderzoek op 26/02/2011 werd afgesloten, overschrijft de voorschriften van de onderliggende RUP's (zie hieronder "beoordeling van de goede ruimtelijke ordening").

. . .

-vernietiging Meccanotracé:

dit bezwaar heeft geen betrekking op de aanvraag voor de gevangenis van Bevere, maar op het GRUP "Gevangenis Beveren". Het is in onderhavige procedure dan ook niet ter zake dienend.

Bezwaar ongegrond.

-geen openbaar vervoeraansluiting:

door het college van burgemeester en schepenen van Beveren wordt gemeld dat gesprekken met de openbare vervoersmaatschappijen zijn opgestart voor creatie van openbare vervoerverbindingen naar de gevangenis (met vermoedelijke datum van ingebruikname juli 2013), gekaderd binnen de uitbreiding van het net tussen de gemeenten Zwijndrecht, Melsele, Beveren en Kruibeke.

Bezwaar ongegrond.

. .

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De aanvraag is deels gelegen in het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan "Zone voor windturbines Kruibeke-Beveren" (BVR dd, 04/0712003).

De aanvraag is volgens het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan Afbakening Grootstedelijk Gebied Antwerpen (BVR dd. 09/06/2009) gelegen in een "gemengd regionaal bedrijventerrein".

De aanvraag is volgens het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan "Gevangenis Beveren" gelegen in een gebied voor "gemeenschapsvoorzieningen nutsvoorzieningen". Dit GRUP

werd goedgekeurd door de Vlaamse regering op 18/07/2011, maar verscheen nog niet in het Belgisch Staatsblad en is bijgevolg nog niet van kracht.

Het artikel 4.4.7. §1 VCRO stelt: 'in een vergunning voor handelingen van algemeen belang mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften, zodra de Vlaamse Regering, de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaar of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar kennis heeft van de resultaten van het openbaar onderzoek met betrekking tot een ontwerp van nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg waarmee de handelingen van algemeen belang verenigbaar zijn, voor zover: 1° het nieuwe plan de bestaande stedenbouwkundige voorschriften vervangt of van

2° de Vlaamse Regering, het departement, het agentschap of de deputatie geen strijdigheid vaststelt van het ontwerpplan met hogere plannen of andere normen.

rechtswege opheft:

De aanvraag voorziet in het oprichten van een gevangenis met bijhorende gebouwen, een perimetermuur, een ringgracht, bufferzones en de nodige parkings.

Het concept bestaat uit een kruisvormig gebouw met clusters van andere gebouwen er rond. Het geheel werd zo compact mogelijk gehouden. Het gebouw wordt uitgevoerd in witachtig beton. De transitiegebouwen worden met glazen lamellen voorzien; ook het administratief gebouw is erg transparant.

Er worden maatregelen getroffen om de lichthinder naar de omgeving maximaal te beperken. Zo wordt gekozen voor armaturen die geen licht naar boven uitstralen en zo min mogelijk verblinden.

De voorziene buffer zorgt er verder voor dat de visuele hinder minimaal gehouden wordt en dat mogelijke geluidshinder geminimaliseerd wordt.

De nodige veiligheidsmaatregelen worden getroffen om ontsnappingen te voorkomen: de muur wordt uitgevoerd in glad beton, dakoversteken zijn minimaal 1.20m breed, naden in betonnen muurelementen worden met stalen profielen gedicht om opklimmen te verhinderen, boven de wandelingen bevinden zich stalen netten, ...

Het fietsroutenetwerk zal niet onderbroken worden door de inplanting van de gevangenis; de nieuwe fietsverbinding zal evenwel op initiatief van de gemeente gerealiseerd worden. De aandacht van de gemeente wordt er dan ook op gevestigd om de timing van de nodige werken af te stemmen op de timing voor de bouw van de gevangenis.

Uit de mobiliteitsstudie blijkt dat de ontwikkeling van een gevangenis op deze locatie slechts zeer beperkte effecten zal hebben op het verkeer in de omgeving. Het "knippen" van de ter hoogte van de heeft daarentegen een veel groter positief effect. Ook de verdere ontwikkeling van het resterende bedrijventerrein kan zonder bijkomende mobiliteitseffecten.

Verder blijkt uit de mobiliteitsstudie enerzijds en uit het advies van het departement MOW anderzijds dat er te veel parkeerplaatsen voorzien worden.

Voor het personeel zijn er 98 parkeerplaatsen nodig, voor de bezoekers 22 (mobiliteitsstudie p.36). Met een totaal van 280 parkeerplaatsen wordt dan ook een overaanbod gecreëerd.

Aan de voorwaarde van het departement MOW om het aantal parkeerplaatsen te beperken, kan tegemoet gekomen warden door een deel van de parkings als reserve in de groenstructuur te houden en deze uit de vergunning te sluiten. Een eventuele toekomstige aanvraag van bijkomende parkeerplaatsen dient gebaseerd te worden op een bedrijfsvervoersplan waarin elementen inzake openbaar vervoer opgenomen worden. Bovendien stelt MOW dat de fietsenstallingen te ver van het inkomgebouw zijn ingeplant. Er dient overwogen te werden deze te herlokaliseren naar een plaats dicht bij het inkomgebouw. Aangezien de tussenafstand evenwel voldoende beperkt blijft, wordt ter zake geen voorwaarde weerhouden.

Er worden in de aanvraag bomen voorzien op een afstand van minder dan 30m vanaf de autosnelweg. In het advies van het Agentschap Wegen en Verkeer wordt gesteld dat er geen bomen in de bouwvrije zone van 30m langs de snelweg mogen aangeplant worden. Deze zone moet een maaibeheer van grassen of lage struiken kennen. Dit wordt opgenomen in de voorwaarden die opgelegd worden bij deze beslissing. Er wordt een waterzuiveringssysteem voorzien op eigen terrein.

Uit voormelde vaststellingen en met verwijzing naar de zeer gedetailleerde beschrijvende nota en bijlagen bij de aanvraag, kan gesteld worden dat het ontwerp beantwoordt aan de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP "Gevangenis Beveren", zoals hierboven vermeld.

Het GRUP "Gevangenis Beveren" werd inmiddels definitief vastgesteld; derhalve kan gesteld worden dat de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar kennis heeft van de resultaten van het openbaar onderzoek m.b.t, het ontwerp-RUP, waar in de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 ook uitvoerig naar verwezen wordt.

Dit GRUP zal de voorschriften van de voormelde RUP's opheffen en er zijn geen hogere plannen, noch tegenstrijdigheden met andere normen.

Uit dit alles kan besloten worden dat voldaan wordt aan de voorwaarden van voormeld art. 4.4,7.§1 VCRO als rechtsgrond voor de te nemen beslissing.

Er dient gewezen te worden op het feit dat de vergunning de aanvrager niet vrijstelt van het aanvragen en verkrijgen van eventuele andere vergunningen of machtigingen. Hierbij wordt expliciet verwezen naar de procedure tot afschaffing/verlegging van de buurt- en/of voetwegen die zich binnen het projectgebied bevinden.

Gelet op de locatie en de grote omvang van het project is de kans reëel dat er bij de realisatie hiervan archeologische monumenten worden aangetroffen. Het advies van Ruimte en Erfgoed, Onroerend Erfgoed. Archeologie stelt in dit verband voorwaarden die aan de uitvoering van deze vergunning worden gekoppeld.

Het project voldoet aan de toegankelijkheidsverordening en de hemelwaterverordening (zie `watertoets'). De Vlaamse bouwmeester bracht een gunstig advies uit over het project.

Het openbaar onderzoek leverde 12 bezwaarschriften op. Op twee bezwaren na, worden alle bezwaren ongegrond verklaard (zie rubriek 'het openbaar onderzoek'). Aan het bezwaarschrift dat stelt dat er percelen zijn opgenomen die niet binnen het project vallen, wordt tegemoet gekomen door deze te schrappen uit de opsomming van de betrokken percelen.

De aanvrager wordt verder gewezen op het bezwaar met betrekking tot slagschaduw van een naburige windturbine; het is aangewezen om hiermee rekening te houden bij de realisatie van de gevangenis.

. . .

ALGEMENE CONCLUSIE

Tegen de aanvraag zijn er, mits naleving van de geformuleerde voorwaarden, geen stedenbouwkundige bezwaren

..."

In de bestreden beslissing worden de volgende voorwaarden opgelegd:

"

- 1° het college van burgemeester en schepenen en de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar per beveiligde zending op de hoogte te brengen van het begin van de werkzaamheden of handelingen waarvoor vergunning is verleend, ten minste acht dagen voor de aanvatting van die werkzaamheden of handelingen,
- 2° de voorwaarden die geformuleerd worden in de hierna vermelde adviezen (zie bijlagen), dienen nageleefd te worden:
- het advies van Ruimte en Erfgoed, Onroerend Erfgoed, Archeologie;
- het advies van de VMM.
- 3° het aantal voorziene parkeerplaatsen dient beperkt te worden tot max. 140, in te richten vanaf de zuidelijke toegang: de overige ruimte wordt ingevuld als groenvoorziening.
- 4° het lozingsdebiet wordt beperkt tot 21/sec/ha verharde oppervlakte
- 5° binnen de zone van 30m vanaf de snelweg mogen geen bomen aangeplant worden.

Deze vergunning stelt de aanvrager niet vrij van het aanvragen en verkrijgen van eventuele andere vergunningen of machtigingen, nodig als uitvoering van andere regelgevingen

•••

Dit is de bestreden beslissing.

VI. ONTVANKELIJKHEID VAN HET BEROEP

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De verzoekende partijen zijn belanghebbende derden voor wie de beroepstermijn overeenkomstig artikel 4.8.16, § 2, 1°, b VCRO, zoals gewijzigd bij decreet van 8 juli 2011, ingaat "de dag na deze van de startdatum van de aanplakking".

De verzoekende partijen stellen dat de aanplakking gebeurde op 16 augustus 2011.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de bestreden beslissing aan de eerste tussenkomende partij werd betekend op vrijdag 12 augustus 2011. De eerste tussenkomende partij heeft derhalve ten vroegste de bestreden beslissing ontvangen op dinsdag 16 augustus 2011. De aanplakking door de aanvrager kon derhalve niet vroeger gebeuren dan op 16 augustus 2011.

In het licht van de voorgaande gegevens is het door verzoekende partijen ingestelde beroep, bij aangetekend schrijven van 29 september 2001, tijdig.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang en de hoedanigheid van de verzoekende partijen

In het arrest van de Raad van 25 juli 2012 (met nr. S/2012/0163) werd omtrent de ontvankelijkheid wat betreft het belang en de hoedanigheid van de verzoekende partijen overwogen wat volgt:

"Standpunt van de partijen

1

De verzoekende partijen menen over het rechtens vereiste belang te beschikken op grond van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 4° VCRO en verwijzen hiertoe naar hun maatschappelijk doel en activiteiten.

De eerste verzoekende partij voert aan dat zij al jaren actief is in onder meer mobiliteitsen infrastructuurprojecten van lokaal, regionaal, bovenregionaal en nationaal belang. Zowel in dit concrete dossier en bij de wijziging van het samenhangend gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan als ter gelegenheid van de actualisering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen heeft zij gemotiveerde bezwaarschriften ingediend waarbij gewezen werd op de noodzaak om het tracé van de westelijke tangent van het Meccanotracé vrij te houden.

De tweede en de derde verzoekende partij voeren aan dat zij de ontwerpers zijn van het Meccanotracé als alternatief voor het BAM-tracé. Samen waren zij de drijvende kracht achter het organiseren van het stadsreferendum in Antwerpen. Zij hebben, net zoals de eerste verzoekende partij, bezwaarschriften ingediend in het kader van het openbaar onderzoek met betrekking tot de aanvraag die heeft geleid tot de thans bestreden beslissing, in de procedure tot wijziging van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en naar aanleiding van de actualisering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De derde verzoekende partij heeft zich daarbij inzonderheid gefocust op het oorzakelijk verband tussen gezondheidsproblemen en de nabijheid van drukke snelwegen.

2. De verwerende partij en de tussenkomende partijen betwisten de hoedanigheid van de eerste verzoekende partij en tevens het belang van alle drie de verzoekende partijen.

De eerste verzoekende partij zou niet over de vereiste procesbekwaamheid beschikken omdat de beslissing van 28 september 2011 om in rechte te treden niet rechtsgeldig zou zijn. Vermelde beslissing zou immers niet zijn ondertekend door de persoon die op dat ogenblik nog penningmeester van de eerste verzoekende partij was, maar wel door een persoon wiens aanstelling tot penningmeester nog niet was gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Vermelde beslissing zou evenmin aangeven, wat nochtans wordt vereist door de statuten van de eerste verzoekende partij, op welke redenen van hoogdringendheid er wordt gesteund om conform artikel 13bis van vermelde statuten, te worden genomen door het dagelijks bestuur en naderhand te worden bekrachtigd door de raad van bestuur van de eerste verzoekende partij.

De verwerende partij en de tussenkomende partijen wijzen er verder op dat, ter beoordeling van het rechtens vereiste belang van procesbekwame verenigingen die optreden namens een groep wiens collectieve belangen door de bestreden beslissing worden geraakt, het statutair doel van dergelijke verenigingen als uitgangspunt dient gehanteerd te worden doch dat het statutair doel van de tweede en de derde verzoekende partij echter dermate ruim en algemeen omschreven is dat het in wezen het maatschappelijk leven in al zijn facetten bestrijkt, zodat het optreden van de tweede en de derde verzoekende partij als een onaanvaardbare actio popularis dient te worden gekwalificeerd.

Specifiek met betrekking tot de tweede verzoekende partij, wordt bijkomend de aandacht gevestigd op een arrest van 8 maart 2002 van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State(nr. 104.511) waarbij de vordering van de tweede verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard omdat het maatschappelijk doel van de tweede verzoekende partij een absoluut algemene draagwijdte heeft en gelijk staat met een actio popularis. De statuten werden sedertdien wel aangepast doch het betreffen, volgens de verwerende partij en de tussenkomende partijen, slechts minieme aanpassingen die niet verhelpen aan de door de Raad van State gedane vaststellingen.

Specifiek voor wat de derde verzoekende partij betreft, merken de verwerende partij en de tussenkomende partijen nog op dat het bouwproject niet binnen de gebiedsbeschrijving "de provincie Antwerpen en in het bijzonder in de gemeentes Zwijndrecht, Burcht en Antwerpen en omliggende gebieden" ligt zodat de vordering in hoofde van de tweede verzoekende partij ook om die reden als onontvankelijk dient afgewezen te worden.

Geen van de verzoekende partijen zouden, nog volgens de verwerende en de tussenkomende partijen, tot slot aantonen hoe de ingestelde vordering en het belang dat zij daarbij menen te hebben, zich verhoudt tot hun statutair doel. In zoverre zij hun belang menen te steunen op het zogenaamde Meccanotracé, is dit bovendien geenszins een zeker belang aangezien niets er op wijst dat vermeld tracé ooit daadwerkelijk zal worden uitgevoerd, noch dat de uitvoering ervan door de bestreden beslissing onmogelijk zou worden gemaakt.

3. Naar aanleiding van de openbare terechtzitting van 18 januari 2012 dienen de verzoekende partijen met een aangetekende zending van 1 februari 2012 een aanvullende nota in over de opgeworpen excepties.

Met betrekking tot de betwiste procesbekwaamheid van de eerste verzoekende partij wordt in de aanvullende nota het volgende gesteld:

" . . .

De maandelijkse Raad van Bestuur vindt plaats de eerste maandag of eerste dinsdag van iedere maand en kon dus niet meer tijdig beslissen om de procedure in te leiden.

De hoogdringendheid was derhalve evident zodat het dagelijks bestuur op 28.09.2011 werd bijeen geroepen. Dat dagelijks bestuur besliste met eenparigheid van stemmen om de stedenbouwkundige vergunning in rechte aan te vechten [stuk 1], welke beslissing door de daaropvolgende Raad van Bestuur van 11.10.2011 werd bekrachtigd [stuk 2].

Verweerder en de vrijwillige tussenkomende partijen werpen unisono tegen dat dit besluit waartoe werd beslist met toepassing van art. 13bis van de statuten niet op een formeel geldige wijze werd genomen omdat de beslissing mee onderschreven werd door de heer wiens benoeming als penningmeester nochtans nooit in het Staatsblad werd gepubliceerd.

Oudere rechtspraak, genomen voor de inwerkingtreding van de nieuwe VZW-wet, stelde dat de vereniging zonder winstoogmerk zich ten aanzien van derden niet op haar rechtspersoonlijkheid kon beroepen wanneer benoeming, ontslagneming of afzetting van beheerders niet geldig was gepubliceerd [De Taeye, S, o.c., pg. 61]. Gevolg was dat het beroep van deze vereniging onontvankelijk diende te worden verklaard.

Onder de nieuwe VZW-wet gaat het enkel nog om opschortende exceptie. De rechter zal aan de vzw een termijn opleggen waarbinnen zij aan de door de Wet gestelde formaliteiten moet voldoen. Pas wanneer binnen die termijn geen nuttig gevolg werd gegeven aan die vraag tot regularisatie, kan de vordering als nietontvankelijk worden afgewezen...

Wat dus rest is de vraag wat het gevolg is van het feit dat de kwestieuze beslissing van 28.09.2011 om in rechte op te treden en daartoe een raadsman te mandateren, mee is genomen door één lid van het dagelijks bestuur wiens benoeming, zo blijkt, nog niet geldig in het Staatsblad werd gepubliceerd.

De oplossing van die rechtsvraag is te vinden in het gemeen vennootschapsrecht waar wordt aanvaard dat de vennootschap toch gebonden is door de onbevoegde rechtshandelingen wanneer de daartoe bevoegde personen de onbevoegde handelingen bekrachtigen. Die bekrachtiging heeft terugwerkende kracht. Dit betekent dat de onbevoegde handeling moet worden geacht van bij aanvang bevoegd te zijn [Braeckmans, H. en Houben, R., Handboek Vennootschapsrecht, Intersentia, 2012, pg. 270, nr. 500].

In casu werd de beslissing van het Dagelijks Bestuur van 28.09.2011 bekrachtigd door de Raad van Bestuur van 11.10.2011. De beslissing om in rechte op te treden en het mandaat moeten derhalve geacht worden ab initio geldig te zijn geweest.

Daarenboven wordt nog gesteld dat uit de beslissing van 28.09.2011 zelf niet blijkt welk bijzonder geval van hoogdringendheid een beroep op deze uitzonderingsbepaling rechtvaardigt. Het is toch nogal evident dat dit beroep op de snelle procedure van art. 13bis van de statuten noodzakelijk was door de lopende vervaltermijn die op 29 september verstreek.

En nergens wordt bepaald dat zulks ook nog eens 'formeel' moest gemotiveerd worden. De hoogdringendheid was en is overduidelijk. ..."

Verder wordt benadrukt dat de eerste verzoekende partij over een effectieve en duurzame werking beschikt en dat afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State haar belang in een arrest van 19 februari 2010 (nr. 201.000) omtrent de goedkeuring van een gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplan reeds uitdrukkelijk heeft weerhouden. Bovendien raakt de bestreden beslissing het maatschappelijk doel aangezien door de specifieke inplanting van de gevangenis de aftak van de westelijke tangent op de E17 in de praktijk onmogelijk zal worden gemaakt. Het Meccanotracé, waarvoor de eerste

verzoekende partij ijvert en zal ijveren bij verdere inspraakprocedures, zal dan niet meer kunnen worden uitgevoerd.

De tweede verzoekende partij beschikt evenzeer over het rechtens vereiste belang aangezien zij, samen met de derde verzoekende partij, de ontwerper is van het Meccanotracé als alternatief voor het BAM-tracé. De inzet van deze procedure is dan ook het behoud van het alternatieve Meccanotracé met het oog op de ontsluiting van de stad Antwerpen zodat het huidige dossier op het lijf van haar statuten zou geschreven zijn. De verwijzing naar het arrest van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 8 maart 2002 (nr. 104.511) is volgens tweede verzoekende partij niet langer relevant aangezien de statuten na vermeld arrest werden bijgesteld.

Ook de derde verzoekende partij meent over een evident belang te beschikken aangezien zij betrokken was bij alle inspraakprocedures en samen met de tweede verzoekende partij het Meccanotracé heeft bedacht. Meer specifiek heeft zij zich hierbij gefocust op het oorzakelijk verband tussen gezondheidsproblemen en de nabijheid van drukke snelwegen. De vrijwaring van het Meccanotracé, dat het verkeer weghaalt uit gebieden met grote bevolkingsconcentraties, ligt dus volledig in de lijn van het maatschappelijk doel dat zij nastreeft en behartigt. Aangezien dit dossier een impact heeft op de ontsluiting van Antwerpen en bij uitbreiding op de afhandeling van de belangrijkste verkeerstromen van het land, voldoet ook de derde verzoekende partij aan het territoriale specialiteitsbeginsel.

4. De verwerende partij heeft bij aangetekende brief van 8 februari 2012 een aanvullende nota ingediend, waarbij wordt geantwoord op de aanvullende nota van de verzoekende partijen.

Omtrent de procesbekwaamheid van de eerste verzoekende partij stelt de verwerende partij dat de verwijzing naar de nieuwe vzw-wet irrelevant is. De statuten van de eerste verzoekende partij zijn duidelijk. De beslissing om in rechte op te treden is niet genomen en ondertekend door de drie daartoe op dat ogenblik bevoegde personen en er is tot op heden trouwens nog steeds geen aanstelling gepubliceerd van de persoon die als penningmeester heeft ondertekend. Bovendien kan er geen sprake zijn van een retroactieve werking van de bekrachtiging van een beslissing die op een onregelmatige wijze werd genomen.

Aangaande het belang van alle verzoekende partijen merkt de verwerende partij op dat het indienen van bezwaarschriften en het organiseren van een stadsreferendum niet automatisch een belang impliceert bij een procedure bij de Raad. Tevens tonen de verzoekende partijen niet aan hoe de bouw van de gevangenis hun belangen schaadt en waarom een minimale aanpassing/verschuiving van het Meccanotracé niet mogelijk zou zijn. Bovendien blijkt, specifiek voor de derde verzoekende partij, dat het betwiste project niet gesitueerd is binnen haar gebiedsomschrijving.

5. De aanvullende nota's die de tussenkomende partijen hebben ingediend met een aangetekende zending van 8 februari 2012, dupliceren het standpunt van de verwerende partij. Bijkomend stellen zij opnieuw, hun aanvankelijke schriftelijke uiteenzetting herhalend, de hoogdringendheid van de genomen beslissing om in rechte op te treden door het dagelijks bestuur in vraag.

1. Het belang en de hoedanigheid van de eerste verzoekende partij

De Raad stelt vast dat de eerste verzoekende partij een afschrift van haar actueel geldende statuten, van de akte van aanstelling van haar organen en van haar beslissing om in rechte op treden bij haar verzoekschrift heeft gevoegd.

Nog los van de vraag of de eerste verzoekende partij zich op de hoogdringendheid uit artikel 13bis van haar statuten kon beroepen, stelt de Raad samen met de verwerende partij en de tussenkomende partijen vast dat de beslissing om in rechte te treden, genomen door het dagelijkse bestuur op grond van artikel 13bis van de statuten, werd ondertekend door de heer , als penningmeester van de eerste verzoekende partij. Uit de voorgelegde akte van aanstelling van de organen van de eerste verzoekende partij, neergelegd op de griffie van de rechtbank van Koophandel te Dendermonde op 28 december 2005, blijkt evenwel dat de heer werd aangeduid als penningmeester. De eerste verzoekende partij brengt noch met haar inleidend verzoekschrift, noch met haar aanvullende nota een officieel stuk bij waaruit zou blijken dat de heer in inmiddels, en in het bijzonder op het ogenblik dat tot het optreden in rechte werd beslist, werd aangesteld als penningmeester van de eerste verzoekende partij.

De Raad dient dus vast te stellen dat het dagelijks bestuur niet op rechtsgeldige wijze beslist heeft om in rechte op te treden. De bekrachtiging van de beslissing door de Raad van bestuur op 11 oktober 2011 kan dit gebrek niet goedmaken aangezien deze bekrachtiging gebeurde buiten de termijn om beroep aan te tekenen bij de Raad. De eerste verzoekende partij beschikt bijgevolg niet over de vereiste hoedanigheid om een vordering in te stellen bij de Raad waardoor de vordering in hoofde van de eerste verzoekende partij onontvankelijk dient te worden verklaard.

In zoverre vastgesteld moet worden dat de eerste verzoekende partij zich niet op rechtsgeldige wijze tot de Raad heeft gewend, is een onderzoek van haar belang bij de voorliggende vordering niet aan de orde.

2. Het belang en de hoedanigheid van de tweede verzoekende partij

De Raad stelt vast dat de tweede verzoekende partij bij het inleidend verzoekschrift een afschrift heeft gevoegd van haar actueel geldende statuten, van de akte van aanstelling van haar organen en van het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan heeft beslist om in rechte op te treden. De verzoekende partij beschikt bijgevolg over de vereiste hoedanigheid om een vordering in te stellen bij de Raad.

De tweede verzoekende partij kan als een procesbekwame vereniging bij de Raad op grond van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 4° VCRO op ontvankelijke wijze een beroep instellen indien zij aantoont dat (a) zij namens de groep een collectief belang nastreeft in overeenstemming met de statutaire doelstellingen van de vereniging (te onderscheiden met algemeen belang) en waarbij het collectief belang niet de optelsom is van de individuele belangen van haar leden, (b) het ingeroepen collectief belang door de bestreden beslissing bedreigd of geschaad wordt en (c) de vereniging beschikt over een duurzame en effectieve werking overeenkomstig de statuten.

De Raad stelt vast dat het maatschappelijk doel van de verzoekende partij in artikel 4 van de statuten als volgt is omschreven:

De vzw heeft als doel het ondersteunen van de beweging "stRatengeneraal". Deze beweging en de vzw hebben als doel:

Algemeen via burgerparticipatie bijdragen tot de bescherming en bevordering van de leefkwaliteit van het (stedelijk) leefmilieu, in zijn breedste betekenis en samenhang, van wijk tot wereld en ook voor de toekomstige generaties op basis van duurzaamheid en dierbaarheid

Bijzonder: actief meewerken aan de implementatie van Agenda 21 op lokaal vlek. De vereniging heeft ook specifiek tot doel de bescherming van het algemeen belang, leefkwaliteit en milieubelang van de bewoners van haar werkingsveld. De vereniging streeft dit doel o.m. na door het verlenen van advies en bijstand, door het deelnemen aan adviesorganen en eventueel door het instellen van vorderingen.

..."

Haar werkingsveld omschrijft de tweede verzoekende partij in artikel 3 van de statuten als zijnde het grondgebied van het Vlaams Gewest en van de stad Antwerpen in het bijzonder.

De Raad is van oordeel dat het maatschappelijk doel van de verzoekende partij onderscheiden is van het algemeen belang en dat het verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging en vernietiging van de bestreden beslissing bijgevolg niet kan beschouwd worden als een actio popularis. Tevens blijkt uit niets dat de verzoekende partij alleen optreedt ter verdediging van de individuele belangen van haar leden maar dat zij integendeel optreedt voor een collectief belang, met name de bescherming van de leefkwaliteit en het milieubelang van de bewoners van haar werkingsveld.

De bestreden beslissing verleent een stedenbouwkundige vergunning voor de bouw van een nieuw gevangeniscomplex te Beveren. Uit het verzoekschrift en de bijgevoegde stukken blijkt dat het project zal worden ingeplant op de westelijke tangent van het Meccanotracé, waarvan de tweede verzoekende partij de medebedenker is, als alternatief voor het BAM-tracé in het kader van de realisatie van het Masterplan Mobiliteit Antwerpen en van de Oosterweelverbinding in het bijzonder.

De Raad is van oordeel dat de bestreden beslissing het ingeroepen collectief belang, minstens indirect, kan schaden of bedreigen. Ingevolge de bestreden beslissing komt het door de tweede verzoekende partij vooropgestelde Meccanotracé, zoals het thans voorligt, eventueel in het gedrang. De collectieve belangen die de tweede verzoekende partij behartigt, lijken hierdoor geschaad, minstens bedreigd, in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 4° VCRO. Noch de omstandigheid dat de daadwerkelijke realisatie van het Meccanotracé onzeker is, noch het feit dat er desgevallend alternatieven voor de westelijke tangent van vermeld tracé denkbaar zijn, doen aan voorgaande vaststellingen enige afbreuk. Er valt bovendien ook niet te betwisten dat er een causaal verband kan bestaan met de realisatie van de werken die middels de bestreden beslissing werden vergund.

De Raad stelt tot slot vast dat de tweede verzoekende partij beschikt over een duurzame en effectieve werking overeenkomstig haar statuten. De tweede verzoekende partij is opgericht op 16 april 2000 en heeft zich, in de loop van de jaren, voortdurend ingezet om haar doel te verwezenlijken door onder andere het uitdenken van het alternatieve

Meccanotracé, het organiseren van het stadsreferendum in Antwerpen en het indienen van bezwaarschriften in het kader van het openbaar onderzoek met betrekking tot de aanvraag die heeft geleid tot de thans bestreden beslissing, in de procedure tot wijziging van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en naar aanleiding van de actualisering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

De tweede verzoekende partij beschikt dan ook over het rechtens vereiste belang in de zin van artikel 4.8.16 §1, eerste lid, 4° VCRO. De excepties van de verwerende partij en de tussenkomende partijen kunnen niet worden aangenomen.

3. Het belang en de hoedanigheid van de derde verzoekende partij

De derde verzoekende partij heeft een afschrift van haar actueel geldende statuten en van de akte van aanstelling van haar organen aan het verzoekschrift gevoegd. Na hiertoe conform artikel 4.8.17, §2, tweede lid VCRO te zijn verzocht door de griffie van de Raad, heeft de derde verzoekende partij met een aangetekende zending van 22 oktober 2011 een afschrift van de beslissing om in rechte te treden aan de Raad voorgelegd.

De Raad dient echter ambtshalve vast te stellen dat de beslissing om in rechte te treden van de raad van bestuur van de derde verzoekende partij pas op 3 oktober 2011, dit wil zeggen nadat de voorliggende vordering van 29 september 2011 reeds was ingesteld, werd genomen.

De derde verzoekende partij beschikte op het ogenblik dat de voorliggende vordering werd ingesteld, meer specifiek op 29 september 2011, bijgevolg niet over de rechtens vereiste hoedanigheid om een vordering in te stellen bij de Raad.

De vordering tot schorsing in hoofde van de derde verzoekende partij dient als onontvankelijk verworpen te worden. In zoverre vastgesteld moet worden dat de derde verzoekende partij zich niet op rechtsgeldige wijze tot de Raad heeft gewend, is een onderzoek van haar belang bij de voorliggende vordering niet aan de orde. ..."

De partijen brengen geen argumenten aan die tot een andere conclusie moeten doen besluiten. De vordering tot schorsing en vernietiging van de eerste en derde verzoekende partij is derhalve onontvankelijk.

De middelen worden hierna derhalve slechts onderzocht in de mate dat deze zijn uiteengezet door de tweede verzoekende partij.

VII. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

In dit middel voert de tweede verzoekende partij de schending aan van de materiële motiveringsplicht juncto de schending van het materiële zorgvuldigheidsbeginsel en de verplichting tot zorgvuldige feitenvinding.

De tweede verzoekende partij zet uiteen:

"

<u>Doordat</u> iedere bestuurshandeling moet worden gedragen door motieven die in rechte en in feite aanvaardbaar moeten zijn en die daarom, naar aanleiding van het wettigheidstoezicht, moeten kunnen worden gecontroleerd.

<u>Terwijl</u> blijkt dat het bestreden besluit in verschillende onderdelen die hierna zullen worden uitgewerkt geen antwoord biedt op een aantal zeer concrete bezwaren die door verzoekers tegen de bestreden aanvraag werden aangevoerd en die door de verschillende adviesorganen (VLACORO – SARO – MILIEURAAD) worden aangenomen als redelijke en pertinente bezwaren waarbij in de besluitvorming ernstig rekening moet worden gehouden.

. . .

Eerste onderdeel

De rode draad in de bezwaren is geweest dat de uitvoering van het concrete bouwdossier in de weg staat van de het Meccanotracé als alternatief op het BAM-tracé. In de feiten hebben verzoekers zelfs aangegeven dat het volstond om de inplanting van de gevangenis met nauwelijks 100 meter op te schuiven, verder weg van de E17 autostrade, opdat de mogelijkheid voor de bouw van de westelijke tangent van het alternatieve tracé zou behouden blijven.

Het valt op dat de verwerende partij weigert daarop in te gaan en zich steeds, zonder het debat aan te geven, wegsteekt achter het feit dat het BAM-tracé "beslist beleid" is en dat hierin geen sprake is van een Meccanotracé.

Nergens is inhoudelijk gemotiveerd welk bezwaar er is tegen een minimale verschuiving van de inplanting van de gevangenis, waardoor én het masterplan voor de bouw van gevangenissen kan worden gerealiseerd én het mogelijke locatie-alternatief behouden blijft.

Tweede onderdeel

Verzoekers staan niet alleen met hun vraag. De door de Vlaamse decreetgever in het leven geroepen adviesorganen bevelen zelf aan dat er rekening zou worden gehouden met de mogelijkheid om het Meccanotracé te behouden.

Zowel VLACORO, SARO en eigenlijk ook de Beverse Milieuraad nemen dit mee in hun adviezen.

Op de overheid weegt een <u>verhoogde motiveringsplicht</u> wanneer zij ingaat tegen de (verplicht in te winnen) adviezen.

Verwerende partij kan er zich evenmin van af maken door voor te houden dat die adviezen sensu strictu werden afgeleverd in de aanspraakprocedures rond planningsprocessen, nu zij precies zelf dit concrete bouwdossier heeft gelinkt aan het algemene planningsdossier.

Derde onderdeel

Op 4 juli 2011 heeft tweede verzoekster hieromtrent bij de Vlaamse Ombudsdienst een klacht neergelegd "ivm bestuurlijke omgang dossier Meccanoscenario". Volgens de klacht

heeft de bevoegde minister ervoor gezorgd dat Meccano ondertussen de facto is afgevoerd als alternatief.

Deze klacht heeft geleid tot een besluit van de Vlaamse Ombudsman van 15.09.2011 dat verzoekers bij hun dossier volgen in essentie dat geen deugdelijke motivering voorligt van het feit waarom de randvoorwaarde 'tolvrije Kennedytunel' wordt opgetild tot het niveau van een hoofdvoorwaarde, waardoor het Meccanotracé nooit kan worden weerhouden.

. . .

De beslissing van de Vlaamse Regering tot goedkeuring van het BAM-tracé is dus volgens de Vlaamse Ombudsdienst gebrekkig gemotiveerd. Het niet weerhouden van het Meccanotracé in de regeringsbeslissing dus al evenzeer. Ergo, het bestreden besluit is niet deugdelijk gemotiveerd wanneer geweigerd wordt rekening te houden met het door verzoekster geformuleerde alternatief op grond van "beslist beleid". In wezen is dit een toepassing van art. 159 Grondwet, welke wettigheidscontrole zich opdringt niet alleen aan de justitiële rechter maar ook aan de administratieve rechtscolleges

. . . "

De verwerende partij repliceert:

"

Eerste en tweede onderdeel

. . .

De motivering kan summier zijn, het is niet vereist dat stelselmatig en punt na punt wordt geantwoord op alle bezwaren die in de loop van het openbaar onderzoek zijn geuit of adviezen die zouden zijn geformuleerd. Het bestuur moet niet elk bezwaar weerleggen. Het volstaat dat de determinerende motieven voor het besluit worden aangeduid, m.a.w. dat de motivering op zichzelf voldoende is. (...).

Om te voldoen aan de formele motiveringsplicht, volstaat het dus dat de vergunningverlenende overheid in haar besluit de met de goede ruimtelijke ordening verband houdende redenen vermeldt die de afgifte van de gevraagde vergunning verantwoorden.

. . .

Aangezien alle voorwaarden voor de toepassing van dit artikel zijn vervuld (zie ook verder), is het logisch dat het dossier over de stedenbouwkundige vergunning wordt "gelinkt" aan het algemene planningsdossier, zoals de verzoekende partijen dit stellen. Dit neemt niet weg dat de opgeworpen problematiek wel werd beoordeeld in het kader van het GRUP "gevangenis Beveren" en geen geval de in het kader van deze procedure verleende adviezen in het kader van de stedenbouwkundige vergunning dienen te worden beoordeeld.

De bezwaren werden in de stedenbouwkundige vergunning eveneens besproken en behandeld. Dat hier verwezen wordt naar de procedure over het GRUP "gevangenis Beveren", wordt door de verzoekende partijen niet concreet betwist.

De adviezen waarnaar wordt verwezen werden bovendien niet verleend in het kader van de vergunningsaanvraag, maar in het kader van de totstandkoming van het GRUP "gevangenis Beveren".

Er kan dan ook niet worden ingezien hoe de opgesomde adviezen zouden kunnen leiden tot een schending van de motiveringsplicht bij het nemen van de bestreden beslissing.

. . .

Derde onderdeel

Een ombudsman onderzoekt niet de wettigheid van een administratieve beslissing. Uit de door de verzoekende partijen zelf geciteerde tekst blijkt trouwens dat de kritiek van de Ombudsman betrekking heeft op de bestuursomgang met de tweede verzoekende partij en de deugdelijke correspondentie.

Hieruit afleiden dat de goedkeuring van het BAM-tracé gebrekkig gemotiveerd is, is een stap te ver.

..."

De tweede tussenkomende partij voegt hieraan nog het volgende toe:

"

Verzoekende partijen betwisten niet dat in de bestreden beslissing de met de goede ruimtelijke ordening verband houdende redenen worden vermeld. Enkel daarom reeds is het eerste middel niet ernstig en ongegrond.

. . .

Verzoekende partijen geven trouwens niet aan in welk kader dit standpunt door de ombudsman werd ingenomen, of wat de achtergrond is van dit standpunt. Zij geven louter een weergave van een gedeelte van een antwoord van de ombudsman, zonder dat het duidelijk is welke vraagstelling ten grondslag lag aan dit antwoord.

..."

De eerste tussenkomende partij sluit zich aan bij de argumentatie van de tweede tussenkomende partij.

Beoordeling door de Raad

1.

De tweede verzoekende partij voert in dit middel in wezen aan dat het bestreden besluit geen antwoord biedt op "een aantal zeer concrete bezwaren" die door haar werden aangevoerd en die door verschillende adviesorganen (VLACORO, SARO, Milieuraad) als redelijk en pertinent werden aanzien. In het eerste onderdeel verwijst de tweede verzoekende partij naar haar bezwaar dat de uitvoering van de bestreden beslissing in de weg staat van het zogenaamde Meccanotracé. In het tweede onderdeel verwijst ze naar adviezen van de VLACORO, SARO en Beverse Milieuraad om haar standpunt dat haar bezwaar redelijk en pertinent is, kracht bij te zetten en stelt ze dat op de "overheid" een verhoogde motiveringsplicht rust indien ze ingaat tegen adviezen. In het derde onderdeel voert ze aan dat het bestreden besluit niet deugdelijk gemotiveerd is indien het door haar voorgestelde alternatief wordt geweigerd op grond van "beslist beleid", waarbij verwezen wordt naar de beslissing van de Vlaamse regering tot goedkeuring van het BAM-tracé.

In het bestreden besluit worden de bezwaren die zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek opgesomd. Het bezwaar "vernietiging Meccanotracé" wordt in de bestreden beslissing als volgt beoordeeld:

"dit bezwaar heeft geen betrekking op de aanvraag voor de gevangenis van Beveren, maar op het GRUP "Gevangenis Beveren". Het is in onderhavige procedure dan ook niet ter zake dienend."

De tweede verzoekende partij stelt derhalve ten onrechte dat het bestreden besluit geen antwoord biedt op het bezwaar aangaande het zogenaamde Mecannotracé en dat de verwerende partij zich "wegsteekt achter het feit dat het BAM-tracé 'beslist beleid' is".

Zoals blijkt uit de hierboven aangehaalde overweging wordt in de bestreden beslissing duidelijk aangegeven waarom de verwerende partij van oordeel is dat het bedoelde bezwaar niet wordt weerhouden, met name omdat het geen betrekking heeft op de bestreden beslissing maar op het GRUP "Gevangenis Beveren".

De tweede verzoekende partij laat in haar middel – dat nochtans precies betrekking heeft op haar bezwaar aangaande het zogenaamde "Mecannotracé" – na om deze beoordeling in de bestreden beslissing te betrekken in haar kritiek.

3. De kritiek van de tweede verzoekende partij onder de drie middelenonderdelen lijkt integendeel eerder gericht tegen het goedkeuringsbesluit van het GRUP "Gevangenis Beveren". Er is immers in het bestreden besluit geen sprake van het BAM-tracé en "beslist beleid", zoals nochtans het eerste en derde middelonderdeel suggereren. De adviezen waar de tweede verzoekende partij naar verwijst onder het tweede middelonderdeel zijn bovendien geen adviezen die deel uitmaken van de stedenbouwkundige vergunning, maar zijn uitgebracht bij de totstandkoming van het GRUP "Gevangenis Beveren".

In zoverre het middel niet gericht is tegen de bestreden beslissing, maar tegen het goedkeuringsbesluit van het GRUP "Gevangenis Beveren", is het middel niet ontvankelijk.

4. Voor zover de kritiek van de tweede verzoekende partij, dat de "uitvoering van het concrete bouwdossier" in de weg staat van het zogenaamde Mecannotracé, toch zou kunnen gelezen worden als gericht tegen de beoordeling van het bezwaar in de bestreden beslissing, moet vastgesteld worden dat de tweede verzoekende partij nalaat aan te tonen dat het "concrete bouwdossier" en niet het GRUP eraan in de weg staat dat een wegenis kan worden aangelegd op het grondgebied van het GRUP.

Uit de overwegingen van het bestreden besluit, zoals aangehaald in de feitenuiteenzetting, blijkt dat de verwerende partij de vergunning voor de bouw van een nieuwe gevangenis heeft verleend op grond van artikel 4.4.7, § 1 VCRO en de vaststelling dat het aangevraagde voldoet aan de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat het voormeld GRUP bestaat uit een gebied "voor gemeenschaps- en openbare nutsvoorzieningen", met in overdruk een bouwvrije strook aan de zijde van de E17 en een symbolische aanduiding van "ontsluitingsweg" ter hoogte van de

De stedenbouwkundige voorschriften luiden onder meer als volgt:

Artikel 1. Gebied voor gemeenschaps- en openbare nutsvoorzieningen

1.1. Het gebied is bestemd voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen zoals bijvoorbeeld veiligheidsvoorzieningen, parkeergelegenheid, interne wegenis, sporthal, huisvesting van administratie, buitenruimtes, afsluitingen met inbegrip van een ommuring, toegangsinfrastructuur, groenaanleg en dergelijke, die noodzakelijk zijn voor het functioneren van de gevangenis en voor infrastructuur voor het winnen van windenergie. Activiteiten, die niet noodzakelijk zijn voor het functioneren van

de gevangenis of de infrastructuur voor het winnen van windenergie of niet direct verbonden zijn met de uitbating ervan, zijn niet toegelaten.

Alle werken, handelingen, en wijzigingen die nodig of nuttig zijn voor het realiseren en inrichten van een gevangenis zijn toegelaten.

Volgende werken, handelingen en wijzigingen zijn eveneens toegelaten: het herstellen of heraanleggen van de bestaande ontsluitingweg en het herstellen, heraanleggen of verplaatsen van eventuele nutsleidingen.

Het bestaande fietsroutenetwerk wordt niet onderbroken door de uitvoering van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Gevangenis Beveren'. In het gebied is de aanleg van fietspaden toegestaan.

Alle werken, handelingen en wijzigingen die nodig of nuttig zijn voor de realisatie van de bestemming zijn toegelaten voor zover ze wat schaal en ruimtelijke impact betreft verenigbaar zijn met de omgeving.

Daarbij wordt aandacht besteed aan:

- de relatie met de in de omgeving aanwezige functies;
- de invloed op de omgeving wat betreft het aantal te verwachten gebruikers, bewoners of bezoekers;
- de invloed op de mobiliteit en de verkeersleefbaarheid;
- de relatie met de in de omgeving van het gebied vastgelegde bestemmingen;
- de inpassing in de omgeving en in het bijzonder de relatie met de E17.

Verlichting in functie van de veiligheid van de instelling wordt zo opgevat dat de impact op de omgeving buiten de gevangenissite tot een minimum beperkt wordt. Ten noorden van de gevangenis wordt een groene buffer aangebracht, in functie van visuele afscherming en als onderdeel van een gedifferentieerde landschappelijke inpassing.

De zuivering van het in de gevangenis geproduceerde afvalwater moet binnen het gebied bestemd voor gemeenschapsvoorzieningen gebeuren.

1.4

Overdruk

Bouwvrije strook

In het gebied, aangeduid met deze overdruk, geldt een verbod om vergunningsplichtige gebouwen en constructies op te richten behalve werken, handelingen en wijzigingen voor leidingen, telecommunicatie infrastructuur, lokaal openbaar vervoer, lokale dienstwegen en paden voor niet-gemotoriseerd verkeer en infrastructuur voor het winnen van windenergie.

In afwijking van de paragraaf hierboven zijn werken, handelingen en wijzigingen aan bestaande bebouwing en constructies toegelaten, voor zover ze in overeenstemming zijn met de stedenbouwkundige voorschriften van de grondkleur. Bij onteigening wordt bij het bepalen van de vergoeding geen rekening gehouden met de waardevermeerdering die uit die werken en handelingen voortvloeit.

..."

De tweede verzoekende partij toont niet aan en er kan ook niet ingezien worden hoe het zogenaamde Meccanotracé verenigbaar kan zijn met de voormelde voorschriften. De tweede verzoekende partij toont derhalve niet aan dat de verwerende partij in de bestreden beslissing ten

onrechte oordeelde dat het bedoelde bezwaar "geen betrekking heeft op de aanvraag voor de gevangenis van Beveren, maar op het GRUP "Gevangenis Beveren".

5.

In zoverre het middel ontvankelijk is, is het ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

In dit middel voert de tweede verzoekende partij de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van artikel 30 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning:

"

De litigieuze stedenbouwkundige vergunning is geënt op een Besluit van de Vlaamse Regering van 20 november 2009 waarin de regering principieel akkoord gaat met de locatiekeuze voor de gevangenis in Beveren. In het hoger reeds vermelde advies van VLACORO wordt gevraagd dat in de toelichtingsnota de locatiekeuze beter gemotiveerd wordt uitgaande van het alternatievenonderzoek. Daarnaar gevraagd in het kader van Decreet openbaarheid van bestuur, antwoordt de VLACORO niet in het bezit te zijn van het rapport rond het alternatievenonderzoek. Verwezen wordt naar de Regie der Gebouwen die 'vermoedelijk' wel over dit rapport zou beschikken. De Regie antwoordt niet op de vraag van verzoekers om dit rapport voor te leggen.

In een brief van 22 september 2009 (435.1.09.0619 IN op 24/09/2009) van de Minister van Justitie gericht aan de Vlaams Minister van Financiën, begroting, werk, ruimtelijke ordening en sport betreffende het Masterplan voor een gevangenisinfrastructuur in humane omstandigheden wordt herinnerd aan een brief van 12 augustus 2009 gezonden door de Minister van Justitie betreffende de noodzaak van een nieuw te bouwen gevangenis waarop nog geen antwoord kwam vanwege de Vlaams Minister van Financiën, begroting, werk, ruimtelijke ordening en sport en waarin wordt medegedeeld dat de federale overheid voor Vlaanderen in een eerste fase de sites te Aalst en Beveren verder wil onderzoeken. In bijlage aan de brief zou gevoegd zijn het rapport rond het alternatievenonderzoek. Daarnaar gevraagd in het kader van Decreet openbaarheid van bestuur, antwoordt de bevoegde Vlaamse Minister niet in het bezit te zijn van het rapport rond het alternatievenonderzoek.

Aan het besluit van de Vlaamse Regering van 20 november 2009 is evenmin een dergelijk rapport rond alternatievenonderzoek gevoegd. In het besluit zelf is daarvan evenmin sprake.

Conclusie lijkt dus te zijn dat de bouwvergunning voor een dergelijk project is gebeurd zonder enig gedegen onderzoek naar locatie-alternatieven.

..."

De verwerende partij repliceert:

"

Waarom artikel 30 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 zou zijn geschonden, wordt in de uiteenzetting van het middel niet aangegeven. Dit artikel is trouwens in casu niet van toepassing.

Het middel is in ieder geval op dit onderdeel onontvankelijk.

. . .

Het is niet aan de vergunningverlenende overheid om alle mogelijke alternatieven te gaan onderzoeken. Deze moet beoordelen of het voorliggende ontwerp aan alle stedenbouwkundige voorwaarden voldoet om vergunde te kunnen worden. In casu kon, op basis van artikel 4.4.7., §1 VCRO worden vastgesteld dat de aanvraag past binnen de voorschriften van het GRUP "gevangenis Beveren".

Door de verwijzing naar dit GRUP "gevangenis Beveren" en artikel 4.4.7. VCRO wordt aan de formele motiveringsplicht voldaan. Er is afdoende gemotiveerd waarom voor de locatie wordt gekozen, nl. omdat de aanvraag past binnen het — op het ogenblik van de bestreden beslissing — reeds goedgekeurde maar nog niet in werking getreden — GRUP "gevangenis Beveren".

'Indien een alternatievenonderzoek wordt uitgevoerd, dan maakt dat steeds deel uit van een plan-MER. Buiten het kader van de opmaak van een milieueffectenrapport bestaat er geen enkele wettelijke verplichting tot het uitvoeren van een alternatievenonderzoek. Het mag dan ook niet verbazen dat de verzoekende partijen geen enkele wettelijke bepaling aanvoeren waaruit enige verplichting zou voortvloeien om een alternatievenonderzoek uit te voeren. Zij beperken zich tot de formele motiveringsverplichting van de vergunning.

Ondergeschikt

Vervolgens is het duidelijk dat wél een onderzoek naar alternatieven voor de locatie is gebeurd, maar voorafgaand aan de opmaak van het GRUP "gevangenis Beveren". Dit diende in het kader van de vergunningsaanvraag en -verlening niet te worden overgedaan.

Dit is geen middel dat tot de vernietiging van de vergunningsbeslissing kan leiden. ..."

De tweede tussenkomende partij voegt hier nog aan toe:

"...

Vooreerst dient vastgesteld dat artikel 30 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning betrekking heeft op de beslissingsprocedure voor een milieuvergunning, daar waar het in casu gaat over een stedenbouwkundige vergunning. Artikel 30 van het voormeld Besluit is bijgevolg niet van toepassing zodat er onmogelijk een schending kan worden vastgesteld van het Besluit in kwestie.

Bovendien heeft de argumentatie in het tweede middel uitsluitend betrekking op het al dan niet voorhanden zijn van een alternatievenonderzoek op planniveau, zodat niet duidelijk is in welke zin de formele motiveringsplicht geschonden zou zijn. De kritiek van de verzoekende partijen is bovendien gericht tegen het alternatievenonderzoek en niet tegen bestreden besluit, zodat hoe dan ook niet valt in te zien hoe een dergelijk middel zou kunnen leiden tot de onwettigheid van de bestreden beslissing.

. . .

Aangezien voor het nieuwe GRUP 'gevangenis Beveren' een ontheffing werd bekomen voor het opmaken van een nieuw plan-MER, moest bijgevolg evenmin een alternatievenonderzoek worden uitgevoerd. Evenmin valt in te zien hoe de formele motiveringsplicht geschonden zou zijn.

..."

De eerste tussenkomende partij sluit zich aan bij de argumentatie in het verzoekschrift tot tussenkomst van de tweede tussenkomende partij.

Beoordeling door de Raad

1. Een middel bestaat uit de voldoende en duidelijke omschrijving van de overtreden rechtsregel en

van de wijze waarop deze rechtsregel volgens de verzoekende partij wordt geschonden.

De tweede verzoekende partij zet niet uiteen op welke wijze het bestreden besluit een schending uitmaakt van artikel 30 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning. In zoverre een schending van deze bepaling wordt aangevoerd is het middel niet ontvankelijk.

- 2. De tweede verzoekende partij verwijst naar een beslissing van de Vlaamse regering van 20 november 2009 houdende een principieel akkoord met de locatiekeuze voor de gevangenis in Beveren en naar het advies van de VLACORO en hekelt het gebrek aan een "alternatievenonderzoek". Het middel is niet gericht tegen de bestreden beslissing, maar wel tegen de "locatiekeuze" zoals vastgelegd in het GRUP "Gevangenis Beveren".
- 3. In zoverre het middel ontvankelijk is, is het ongegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

In dit middel voert de tweede verzoekende partij de schendingen aan van "het zorgvuldigheidsbeginsel, van de richtlijn 2003/35/EG van het Europese Parlement en de Raad van 26 mei 2003 tot voorziening in inspraak van het publiek en in de opstelling van bepaalde plannen en programma's betreffende het milieu en, met betrekking tot inspraak van het publiek en toegang tot de rechter, tot wijziging van de Richtlijnen 85/337/EEG en 96/61/EG van de Raad en van richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni betreffende de beoordeling van gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's".

De tweede verzoekende partij zet uiteen:

. . . .

<u>Doordat</u> de verwerende partij door het vergunnen van de litigieuze bouwaanvraag een voldongen feit creëert waaraan niet meer zal kunnen worden voorbij gegaan worden bij de verdere uitvoering van de Oosterweelverbinding

<u>Terwijl</u> verzoekers bij herhaling hebben aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de gevangenis an sich en zelfs niet tegen de locatie, maar alleen tegen de concrete

inplanting daarvan en enkel een voorstel van wijziging van oriëntatie en locatie van het gebouw hebben geformuleerd

. . .

Toelichting eerste onderdeel

. . .

Binnen het kader van het debat over de Oosterweelverbinding werkte stRaten-generaal in samenwerking met Forum 2020 in februari 2010 een alternatief tracé uit, het zogenaamde Meccanotracé. De zogenaamde westtangent van het Meccanotracé loopt gedeeltelijk door het gebied dat nu wordt voorzien voor de nieuwe gevangenis in Beveren (het bezwaarschrift bevat een kaart waarop het tracé is aangeduid). Bij verdere wettelijke inspraakprocedures i.v.m. MER-rapportage en GRUP-opmaak voor de Oosterweelverbinding zal vzw het Meccanotracé naar voor schuiven als alternatief voor het geplande BAMtracé.

Om vanuit de ene lopende procedure niet nodeloos een voldongen feit te creëren binnen een andere lopende procedure (principe van zorgvuldig bestuur) bepleitte tweede verzoekster dat op het kaartenmateriaal en in de tekstuele delen van het definitieve GRUP het vrijhouden van een corridor voor de westtangent (Meccanotracé) aangegeven wordt. In de studie 'van knelpunten naar knooppunten' werd reeds een kaart opgenomen waaruit blijkt dat het bouwen van een gevangenis en de aanleg van de westtangent binnen het voorziene gebied, ruimtelijk verenigbaar zijn. Met het oog op het ontwerp GRUP maakte de Regie der Gebouwen een volumestudie met verschillende mogelijkheden.

Ook dit voorstel toont aan dat het open houden van een corridor haalbaar is: opnieuw volstaat het om de getekende parkeerzones anders in te delen binnen hetzelfde gebied. In het GRUP wordt gesteld: 'De volumestudie is niet bedoeld om in die vorm gerealiseerd te worden, maar vormt de inhoudelijke basis voor een architecturale en stedenbouwkundige ontwerpwedstrijd, die begeleid wordt door de Vlaams Bouwmeester'. Tweede verzoekster drong er op aan om binnen die ontwerpwedstrijd het vrijwaren van een corridor voor de westtangent 'Meccano-tracé' als opdracht mee op te nemen.

In haar advies (onder punt 6a) vroeg Vlacoro, zonder zich daarbij inhoudelijk uit te spreken over het voorgestelde alternatief, uitdrukkelijk om de ruimtelijke verenigbaarheid van de bouw van de geplande gevangenis en de aanleg van de westtangent te onderzoeken, vertrekkende van het door tweede verzoekster uitgewerkte locatiealternatief.

De bouwaanvraag lag evenwel al klaar en op geen enkel ogenblik is rekening gehouden met deze opmerking van VLACORO. De Vlaamse regering maakt er zich van af met de stelling dat het Meccano-tracé geen deel uitmaakt van de infrastructuuringrepen van het gewijzigde Masterplan zoals dat door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd op 29.09.2010. Op die manier wordt het advies van VLACORO helemaal miskend nu hierin werd gevraagd het Meccano-alternatief te onderzoeken op het vlak van de ruimtelijke verenigbaarheid van het bouwen van de gevangenis en de aanleg van de westtangent. De VLACORO wist zeer wel dat het Meccano-tracé geen deel uitmaakte van de regeringsbeslissing maar droeg de Regering op toch na te gaan of de gevangenis het Meccano-tracé niet zou in de weg staan, wel wetende dat dit tracé later opnieuw zal opduiken als redelijk tarief binnen de plan MER van de Oosterweelverbinding. Goed bestuur veronderstelt ook vooruitzien.

Toelichting tweede onderdeel

Een objectieve analyse van de feiten leert dat de inspraakprocedures die werden georganiseerd op diverse tijstippen schijnprocedures waren. Het eerste inspraakmoment was het openbaar onderzoek rond de opmaak van het nieuwe GRUP Gevangenis Beveren. Op 08 juli 2010 had de cel-MER een ontheffing van de verplichtingen inzake milieueffecten-rapportage toegekend, omdat al een plan-MER voor deze locatie was gemaakt, zij binnen een ander besluitvormingsproces en voor een andere bestemming. Ook werd geen project-MER opgemaakt. Als gevolg daarvan konden verzoekers de vraag om vrijwaring voor een corridor voor een eventuele westtangent niet aankaarten tijdens de kennisgevingsperiode voor de plan-MER of de project-MER.

Pas binnen de GRUP-procedure kon die vraag voor het eerst formeel worden gesteld. Op het ogenblik van het afsluiten van dat openbaar onderzoek per 26.02.2011 was het dossier al zo ver gevorderd dat de geselecteerde bouwgroep reeds de laatste hand aan het leggen was aan de bouwplannen die nauwelijks twee maand later werden ingediend.

Gemelde richtlijnen voorzien dat :

- het betrokken publiek in een vroeg stadium de reëele mogelijkheden tot inspraak dient te krijgen en daartoe het recht heeft om, <u>wanneer alle opties open zijn</u>, opmerkingen en meningen kenbaar te maken aan de bevoegde instanties;
- er wordt voor de onderscheiden fasen in redelijke termijnen voorzien, die toereikend zijn voor de voorlichting van het publiek en, voor het betrokken publiek, voor doeltreffende voorbereiding op en inspraak in het milieubesluitvormingsproces;
- met de meningen van het publiek wordt bij de voorbereiding en voor de vaststelling van het plan rekening gehouden.

..."

De verwerende partij repliceert:

"

Eerste onderdeel

Bij de uiteenzetting van de middel blijkt dat de verzoekende partijen enkel commentaar formuleren op het GRUP "gevangenis Beveren", onder meer omdat een advies van de VLACORO, als antwoord op onder meer door de tweede verzoekende partij geformuleerde bezwaren, zou zijn miskend.

Dit is geen commentaar op de bestreden beslissing. Dit kan dan ook niet leiden tot de schorsing of vernietiging van de bestreden vergunningsbeslissing.

Er is geen enkele verplichting om een advies van de VLACORO te beantwoorden bij een onderzoek over een vergunningsaanvraag. Evenmin is het onzorgvuldig om dit niet te doen.

. . .

Tweede onderdeel

. . .

Het valt niet in te zien hoe dit de inspraakmogelijkheden van de verzoekende partijen zou kunnen beperken in het kader van de voorliggende vergunning.

Wellicht hebben de verzoekende partijen problemen met het feit dat de bouwaanvraag reeds werd ingediend op een ogenblik dat het GRUP "gevangenis Beveren" niet definitief was vastgesteld. Deze mogelijkheid vloeit echter rechtstreeks voort uit artikel 4.4.7. VCRO, dat voorziet dat mag worden afgeweken van geldende stedenbouwkundige voorschriften voor handelingen van algemeen belang zodra de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar kennis heeft van de resultaten van het openbaar onderzoek met betrekking tot een ontwerp van nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan waarmee de handelingen waarvoor een vergunning wordt aangevraagd verenigbaar zijn en voorzover het nieuwe plan de bestaande voorschriften zal vervangen of van rechtswege opheffen.

De verzoekende partijen vermelden vervolgens dat de richtlijnen, in hoofding vermeld, zijn geschonden. Het is helemaal niet duidelijk welke bepalingen precies en op welke wijze deze precies zijn geschonden.

Waar de verzoekende partijen lijken op te merken dat er geen project-Mer werd opgemaakt, moet worden opgemerkt dat bij het opstellen van het GRUP voor de gevangenis te Beveren, dat slechts een wijziging en herziening van het bestaande GRUP 'Afbakening Grootstedelijk Gebied Antwerpen' (in het bijzonder voor het deelplan 'Gemengd regionaal bedrijventerrein) is, een ontheffing werd gevraagd.

Bij aangetekende brief van 8 juli 2010 werd de ontheffing toegekend. ..."

De tweede tussenkomende partij repliceert:

(i) Betreffende de onontvankelijkheid van het middel

Opnieuw is vast te stellen dat het middel gericht is tegen het GRUP 'Gevangenis Beveren' zonder dat in het verzoekschrift wordt aangegeven op welke wijze deze kritiek tegen het onderliggende GRUP zou kunnen leiden tot de onwettigheid van de bestreden beslissing.

Het middel is bijgevolg onontvankelijk

(ii) Ondergeschikt: het eerste onderdeel is niet ernstig en ongegrond

Het standpunt van de verzoekende partijen mist feitelijke grondslag.

Het advies van Vlacoro luidt als volgt op het punt van het bezwaar in het licht van het alternatieve Meccanotracé uitgewerkt door stRaten-generaal (stuk ...): ...

De overwegingen van het besluit van de Vlaamse regering d.d. 15 juli 2011 houdende vaststelling van het GRUP 'Gevangenis Beveren' luiden als volgt (stuk ...): ...

Hieruit blijkt dat het advies van Vlacoro dus wel degelijk in aanmerking werd genomen op het punt van het bezwaar met betrekking tot het Meccanotracé, doch dat de Vlaamse regering eenvoudig van oordeel was dat niet kon en diende te worden ingegaan op de suggestie om het plangebied voor de gevangeis te Beveren aan te passen in functie van een hypothetische aanleg van de westtangent van het Meccanotracé.

Verzoekende partijen zijn het klaarblijkelijk niet eens met de motivering zoals die werd opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011, doch tonen op geen enkele wijze aan dat de bedoelde motivering onwettig zou zijn. De kritiek van verzoekende partijen is niet meer dan een opportuniteitskritiek, die evenwel niet kan leiden tot de onwettigheid van de verleende vergunning.

(iii) Ondergeschikt: het tweede onderdeel is niet ernstig en ongegrond

Ook het standpunt van de verzoekende partijen met betrekking tot de ontheffing van de verplichtingen inzake milieueffecten-rapportage mist elke grondslag.

Er is immers op volkomen rechtsgeldige wijze een ontheffing verleend van de verplichtingen inzake milieueffectrapportage.

. . .

Uw Raad mag zich bijgevolg niet in de plaats stellen van de dienst MER. Enkel inzien zou blijken dat de beslissing van de dienst MER om een ontheffing te verlenen, kennelijk onredelijk zou zijn, of zou zijn gebaseerd op manifest onjuiste gegevens, zou Uw Raad kunnen besluiten tot de onwettigheid van de ontheffingsbeslissing.

..."

De eerste tussenkomende partij sluit zich aan bij de argumentatie in het verzoekschrift tot tussenkomst van de tweede tussenkomende partij.

Beoordeling door de Raad

1. Eerste onderdeel

De tweede verzoekende partij uit kritiek op het feit dat door de Vlaamse regering geen rekening is gehouden met het advies van de VLACORO. Het door de tweede verzoekende partij bedoeld advies van de VLACORO betreft een advies in het kader van de opmaak van het GRUP "Gevangenis Beveren".

Het eerste onderdeel betreft geen kritiek op de bestreden beslissing. Het middelonderdeel is onontvankelijk.

2. Tweede onderdeel

De tweede verzoekende partij bekritiseert onder het tweede onderdeel dat "het eerste inspraakmoment" om de vrijwaring voor een corridor voor een eventuele westtangent te bepleiten, het openbaar onderzoek was bij de opmaak van het GRUP "Gevangenis Beveren".

Evenmin betreft dit middel een kritiek op de bestreden beslissing. Het tweede middelonderdeel is evenzeer onontvankelijk.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

In dit middel voert de tweede verzoekende partij de schending aan van de artikel 4.3.1, §1 en 4.4.7, §1 VCRO.

De tweede verzoekende partij zet uiteen:

"...

<u>Doordat</u> een stedenbouwkundige vergunning moet worden geweigerd indien het aangevraagde onverenigbaar is met stedenbouwkundige voorschriften en voor handelingen van algemeen belang daarvan enkel kan worden afgeweken indien de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar kennis heeft van de resultaten van het openbaar onderzoek met betrekking tot een ontwerp van een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg waarmee de handelingen van algemeen belang verenigbaar zijn.

<u>Terwijl</u> in casu op het ogenblik van het indienen van de bouwaanvraag was het gebied planologisch nog ingekleurd als een ambachtelijke bedrijfszone (gemengd regionaal bedrijventerrein : industriegebied met aanvullende aanduiding als gebied voor ambachtelijke bedrijven conform het K.B. van 28.12.1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp gewestplannen en de gewestplannen) en de ambtenaar nog geen kennis had van de resultaten van het openbaar onderzoek omtrent de wijziging van het GRUP.

Toelichting

Op het ogenblik van het indienen van de bouwaanvraag was het gebied planologisch ingekleurd als een ambachtelijke bedrijfszone (gemengd regionaal bedrijventerrein : industriegebied met aanvullende aanduiding als gebied voor ambachtelijke bedrijven conform het K.B. van 28.12.1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp gewestplannen en de gewestplannen).

Parallel met de procedure van de bouwaanvraag was een procedure voor opmaak van een nieuwe planologische bestemming hangende.

Wanneer de aanvraag voor de individuele stedenbouwkundige vergunning wordt ingediend is er reeds een openbaar onderzoek geweest, <u>maar kan het resultaat van die inspraakprocedure onmogelijk reeds gekend zijn aan de vergunningverlenende overheid.</u>
De aanvraag wordt ontvangen op 19.05.2011 door de Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar; het advies van VLACORO dat de bezwaren oplijst en bespreekt dateert van 18.05.2011 en was dus niet bekend op datum van indiening van de stedenbouwkundige vergunning. De plannen die de bouwvergunningsaanvraag vergezellen dateren van 05.05.2011.

Het College van Burgemeester en Schepenen van de Gemeente Beveren (CBS) dat beraadslaagt over de ingediende bezwaren of opmerkingen wordt gehouden op 18 juli 2011.

Enige conclusie is dat op het ogenblik van het indienen van de aanvraag – en dat is het ogenblik waarop de aanvraag moet worden beoordeeld, zowel op volledigheid als op inhoud – de aanvraag niet voor inwilliging vatbaar was.

..."

De verwerende partij repliceert:

"...

De verzoekende partijen menen enkel dat op het ogenblik dat de aanvraag werd ingediend, het resultaat van de inspraakprocedure niet kon zijn gekend.

De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar had op het ogenblik van de bestreden beslissing wél kennis van de resultaten van het openbaar onderzoek met betrekking tot een ontwerp van nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan. Meer nog het ontwerp was reeds definitief goedgekeurd op het ogenblik dat de bestreden beslissing werd verleend. Enkel was het nog niet gepubliceerd in het B.S.

Aangezien de stedenbouwkundige voorschriften reeds via een definitieve beslissing waren gewijzigd op het ogenblik van het verlenen van de vergunning, is aan de bedoeling van de bepaling volledig tegemoetgekomen.

De verzoekende partijen gaan er vanuit dat de aanvraag moet worden beoordeeld op het ogenblik van het indienen ervan en dus dat aan de voorwaarden van artikel 4.4.7. VCRO moet zijn voldaan op het ogenblik dat de aanvraag wordt ingediend.

Dit is niet correct. Het is in de vergunning zelf dat van stedenbouwkundige voorschriften kan worden afgeweken (zie ook de tekst van artikel 4.4.7. VCRO zelf).

De beoordeling van de toepasselijke bestemmingsvoorschriften moet gebeuren op het ogenblik dat de gewestelijk stedenbouwkundige ambtenaar een beslissing over de aanvraag neemt, dus op het ogenblik dat de vergunning wordt verleend of geweigerd.

Artikel 4.3.1. §1, 1°, a) VCRO bepaalt dat een vergunning wordt geweigerd "indien het aangevraagde onverenigbaar is met stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschrifien, voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken".

In casu werd geldig afgeweken. ..."

De tweede tussenkomende partij voegt hier aan toe:

"

Vooreerst tonen verzoekende partijen niet aan op welke wijze hun kritiek, gesteund op de planologische toestand op het ogenblik van het indienen van de aanvraag en/of het openbaar onderzoek, tot de onwettigheid zou kunnen leiden van de stedenbouwkundige vergunning van 9 augustus 2011. In de mate dat het middel is gegrond op het feit dat het GRUP 'Afbakening Grootstedelijk Gebied Antwerpen' nog van toepassing was op het ogenblik van de vergunningsaanvraag en het openbaar onderzoek, is het middel bijgevolg onontvankelijk.

..."

De eerste tussenkomende partij sluit zich aan bij de argumentatie in het verzoekschrift tot tussenkomst van de tweede tussenkomende partij.

Beoordeling door de Raad

Uit artikel 4.4.7, §1 VCRO volgt dat de verwerende partij voor een handeling van algemeen belang kan afwijken van stedenbouwkundige voorschriften vanaf het ogenblik dat hij kennis heeft van de resultaten van het openbaar onderzoek met betrekking tot een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan, voor zover het nieuwe plan de bestaande stedenbouwkundige voorschriften

vervangt of van rechtswege opheft en voor zover het ontwerpplan niet strijdig is met hogere plannen of normen.

In de bestreden beslissing wordt omtrent de toepassing van artikel 4.4.7, §1 VCRO overwogen:

"Het GRUP "Gevangenis Beveren" werd inmiddels definitief vastgesteld; derhalve kan gesteld worden dat de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar kennis heeft van de resultaten van het openbaar onderzoek m.b.t, het ontwerp-RUP, waar in de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 ook uitvoerig naar verwezen wordt.

Dit GRUP zal de voorschriften van de voormelde RUP's opheffen en er zijn geen hogere plannen, noch tegenstrijdigheden met andere normen.

Uit dit alles kan besloten worden dat voldaan wordt aan de voorwaarden van voormeld art. 4.4,7.§1 VCRO als rechtsgrond voor de te nemen beslissing."

De tweede verzoekende partij houdt voor dat het "resultaat van de inspraakprocedure" door de verwerende partij niet gekend was op het ogenblik dat het aanvraagdossier werd ingediend.

De verwerende partij heeft het aanvraagdossier echter niet beoordeeld op het ogenblik dat het werd ingediend, maar heeft de bestreden beslissing genomen op 9 augustus 2011, nadat het GRUP "Gevangenis Beveren" door de Vlaamse regering was goedgekeurd. De tweede verzoekende partij betwist niet dat de verwerende partij op datum van de bestreden beslissing kennis had van de resultaten van het openbaar onderzoek van het GRUP "Gevangenis Beveren".

De tweede verzoekende partij toont geen schending aan van de aangevoerde bepalingen.

Het middel is ongegrond.

E. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

In dit middel voert de tweede verzoekende partij de schending aan van de richtlijn 2003/105/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2003 tot wijziging van de Richtlijn 96/82/EG van de Raad van 16 december 2003.

De tweede verzoekende partij zet uiteen:

"

<u>Doordat</u> nergens rekening gehouden is met de zgn. Seveso-richtlijn en het feit dat de site zich bevindt op zeer korte afstand van de E17-autostrade waar dagelijks talrijke ADR transporten plaats vinden.

<u>Terwijl</u> bij gebeurlijke blootstelling aan (mobiele en andere) Seveso-inrichtingen specifieke veiligheidvoorzieningen moeten worden getroffen, wat in deze niet is gebeurd.

<u>Toelichting</u>: dit middel behoeft geen verdere toelichting.

De verwerende partij repliceert:

"

De verzoekende partijen verduidelijken dit middel niet. Zij tonen niet aan hoe de bestreden beslissing precies welke bepaling van de opgeworpen richtlijnen zou schenden.

Enkel daarom al is het middel onontvankelijk minstens niet ernstig en ongegrond.

Er dient bovendien vastgesteld dat de schendingen die worden aangevoerd betrekking hebben op richtlijnen die ratione materiae buiten het maatschappelijk doel van elk van de verzoekende partijen vallen.

Daarenboven verwijzen de verzoekende partijen niet naar het Samenwerkingsakkoord, de omzetting van de Seveso-reglementering in het Belgisch recht, laat staan dat zij vaststellen dat bepalingen hiervan zouden geschonden zijn.

Dit vermeldt trouwens onder artikel 6 (uitsluitingen) punt 3 dat "het Samenwerkingsakkoord niet van toepassing is op het vervoer van gevaarlijke stoffen en tijdelijke opslag tijdens het vervoer over de weg, per spoor, over binnenwateren of zeewateren of door de lucht, met inbegrip van laden lossen en de overbrenging naar of van een andere tak van vervoer in havens, op kaden of in spoorwegemplacementen".

Vervoer van gevaarlijke stoffen (ADR-transport) valt dus buiten de Sevesoregelgeving. ..."

De tweede tussenkomende partij voegt hieraan toe:

" ...

Er wordt nergens duidelijk gemaakt met welke bepalingen van de SEVESO-richtlijn het bestreden besluit strijdig zouden zijn, evenmin wordt dieper ingegaan op de "specifieke veiligheidsvoorschriften" die het bestreden besluit zou geschonden hebben.

Het is voor verzoekster tot tussenkomst aldus onmogelijk om met betrekking tot dit middel nuttig verweer te voeren. Enkel daarom reeds is dit middel onontvankelijk. ..."

De eerste tussenkomende partij sluit zich aan bij de argumentatie van de tweede tussenkomende partij.

Beoordeling door de Raad

Daargelaten de vraag of de aangehaalde richtlijn op ontvankelijke wijze wordt aangevoerd, moet vastgesteld worden dat de tweede verzoekende partij zich in de uiteenzetting van het middel beperkt tot algemene beweringen zonder in concreto aan te tonen op welke wijze de bestreden beslissing de in het middel aangehaalde richtlijn schendt. Een betoog dat op dergelijke summiere wijze is ontwikkeld, laat de Raad niet toe zijn wettigheidstoezicht uit te oefenen.

Het middel is onontvankelijk.

F. Zesde middel

Standpunt van de partijen

In dit middel voert de tweede verzoekende partij de schending aan van "de verplichting om bij het bepalen van het vergunningenbeleid uit te gaan van haar eigen beslissingen, in casu de strategische doelstellingen inzake duurzaam beleid (schending algemeen beginsel behoorlijk bestuur, geconcretiseerd in het patere-legem beginsel)".

De tweede verzoekende partij zet uiteen:

"<u>Doordat</u> in het mobiliteitseffectenrapport (mober) uitdrukkelijk is aangegeven dat de gevangenis niet ontsloten is met openbaar vervoer en derhalve alle transportbewegingen voor 100% met particulier vervoer dienen te gebeuren.

<u>Terwijl</u> de verwerende partij zichzelf precies als doelstelling heeft vooropgesteld om maximaal in te zetten op openbaar vervoer.

Toelichting

Het mober vermeldt onder punt 5.2. – pg. 29:

"bezoekers – de bezoeken vinden meestal plaats tussen 12u30 en 18u15 verspreid over zes bezoekrondes. Per bezoekronde kunnen 18 bezoekers langs komen. In Gent komt de helft hiervan met de auto, maar gelet op het geringe OV-aanbod in Beveren wordt het autoaandeel op 100% geraamd".

Dit strookt duidelijk niet met de doelstellingen die de Vlaamse Regering zichzelf heeft opgelegd inzake duurzaam beleid. De Vlaamse overheid miskent dus haar eigen strategische doelstelling maar ziet daarin kennelijk geen probleem : de Vlaamse Vervoersmaatschappij 'De Lijn' zal in samenspraak met de Regie der Gebouwen en FOD Justitie een overeenkomst uitwerken over de openbare vervoersbediening van de gevangenis die kan deel uitmaken van een globaal vervoersplan (sic). ..."

De verwerende partij repliceert:

u

Uit de uiteenzetting van het zesde middel kan geenszins worden afgeleid welke bepaling precies als geschonden wordt geacht en nog minder hoe dit precies het geval zou zijn. De verzoekende partijen verwijzen naar "doelstellingen die de Vlaamse Regering zichzelf heeft opgelegd inzake duurzaam beleid". Waar het al niet duidelijk is waaruit deze doelstelling zouden blijken of welke doelstellingen precies worden bedoeld, kan de schending van "doelstellingen" op zich niet tot de vernietiging van een administratieve rechtshandelingen aanleiding geven.

Het beginsel "patere legera quam ipse fecisti" kan maar worden ingeroepen indien een administratieve overheid bij een individuele beslissing afwijkt van de een algemene regeling. In casu betreft het geen individuele beslissing en evenmin wordt verduidelijkt welke de algemene regeling is waarvan wordt afgeweken.

Dit ligt in casu niet voor.

Bovendien dient ook hier vastgesteld dat het zesde middel betrekking heeft op een materie - openbaar vervoer - die buiten het statutair doel van alle drie de verzoekende partijen valt

..."

De tweede tussenkomende partij voegt hier aan toe:

"

Het is immers niet duidelijk over welke doelstellingen inzake duurzaam beleid verzoekende partijen het in casu hebben. Evenmin wordt uitsluitsel gegeven over welke strategische doelstellingen het gaat, op welk niveau van het recht deze doelstellingen zich bevinden, of wat de juridische impact van deze doelstellingen op de beoordelingsbevoegdheid van de vergunningverlenende overheid dan wel zou zijn.

. . . "

De eerste tussenkomende partij sluit zich aan bij de argumentatie van de tweede tussenkomende partij.

Beoordeling door de Raad

Een middel bestaat uit de voldoende en duidelijke omschrijving van de overtreden rechtsregel en van de wijze waarop deze rechtsregel volgens de verzoekende partij wordt geschonden.

De tweede verzoekende partij voert de schending aan van het beginsel "patere legem quam ipse fecisti".

Dit beginsel kan alleen worden ingeroepen indien het gaat om een niet nageleefde rechtsregel. De "strategische doelstellingen inzake duurzaam beleid" waarnaar de tweede verzoekende partij verwijst, zijn geen rechtsregels.

Het middel is onontvankelijk.

G. Bevel conform artikel 4.8.3, §1, tweede lid VCRO

De verzoekende partij vraagt de Raad "aan het Bestuur" op te leggen "om bij hun vergunningsbeslissing uitdrukkelijk rekening te houden met de westtangent van het door verzoekers vooropgestelde Meccanotracé".

De verwerende partij antwoordt dat het bevel om een nieuwe beslissing te nemen waarbij een alternatief voor een volledig ander project moet worden onderzocht niet tot de mogelijkheden van artikel 4.8.3, §1, tweede lid VCRO en niet tot de bevoegdheid van de Raad behoren.

De tweede tussenkomende partij stelt dat het gevorderde niet te maken heeft met de stedenbouwkundige vergunning en dat dergelijke inhoudelijke beslissingen buiten de bevoegdheid van de Raad vallen.

Beoordeling door de Raad

Het onderzoek van dit verzoek op grond van artikel 4.8.3, § 1, tweede lid, 2° VCRO, is niet relevant gezien er geen aanleiding is tot vernietiging van de bestreden beslissing.

VIII. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

De vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging is een accessorium van het beroep tot nietigverklaring. Uit de bespreking van de aangevoerde middelen blijkt dat de vordering tot vernietiging ongegrond is, hetgeen impliceert dat de vordering tot schorsing zonder voorwerp is geworden en derhalve moet worden verworpen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1.	Het verzoek tot tussenkomst van de	is ontvankelijk.
----	------------------------------------	------------------

- 2. De vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging en vernietiging van de eerste en derde verzoekende partij is onontvankelijk.
- 3. De vordering tot vernietiging van de tweede verzoekende partij is ontvankelijk maar ongegrond.
- 4. De vordering tot schorsing van de tweede verzoekende partij wordt verworpen.
- 5. De kosten van het beroep, bepaald op 825 euro, komen ten laste van de verzoekende partijen.
- 6. De kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro voor elk van de tussenkomende partijen, komen ten laste van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 17 oktober 2012, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

De voorzitter van de vierde kamer,

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,
met bijstand van

griffier.

Eddie CLYBOUW,

De griffier,

Eddie CLYBOUW Nathalie DE CLERCQ